

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Kolme lähestymistapaa sosiaali- ja terveysalan ekosysteemien TKI-toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen

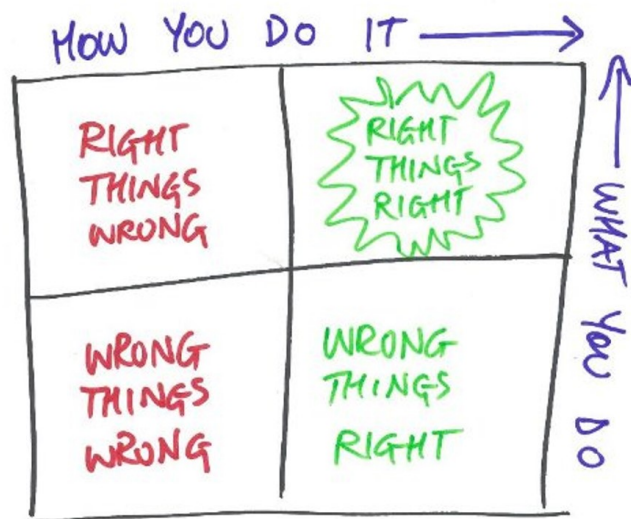
Esityksen tausta ja juoni

Lataa ilmaiseksi: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-359-050-2>

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisessä etsitään jatkuvasti entistä parempia ja vaikuttavampia ratkaisumalleja, jotta pystyttäisiin vastaamaan yhä kasvavaan palveluiden tarpeeseen. Tämä voidaan tehdä sote-TKI-toimintaa.
2. Yhä useammin tutkimusta ja innovaatioita tehdään eri toimijoiden monitieteellisen ja -toimialaisen yhteistyön tuloksena (esim. yritykset, korkeakoulu ja tutkimuslaitokset, kunnat, liikelaitokset, järjestöt sekä valtion hallinto ja kansainväliset yhteistyökumppanit).
3. Monitoimijaisen yhteistyön vaikuttavuuden mittaamiseen on arvioitava monenlaisten päämäärien ja arvojen kautta, jotta ekosysteemiin liittyvät odotukset, vaikutukset ja lisäarvo eri toimijoille pystytään osoittamaan riittävän hyvin.

Hallinnan ja johtamisen peruskysymyksistä tiedolla johtamisen ytimeen

1. Miten tarkasteltavan kokonaisuuden (ekosysteemin) tuloksellisuus (vaikuttavuus) määrittyy?
2. Miten tuloksellisuuteen vaikuttavia tekijöitä voidaan johtaa?
3. Mitä dataa, informaatiota tai tietoa johtaminen edellyttää?
4. Mitä "tiedolla" tulisi tehdä, jotta tuloksellisuus paranisi?

Alustuksen sisältö

- I. Lyhyesti avainkäsitteistä
- II. Kolme lähestymistapaa sosiaali- ja terveysalan ekosysteemien TKI-toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen.
- III. Loppusanat

Lyhyesti avainkäsitteistä

Innovaatioekosysteemit sosiaali- ja terveysalan kehittämässä

- Artikkelissamme

- sote-TKI-toiminnalla tarkoitetaan tavoitteellista yhteistoimintaa, joka tuottaa tietoa uusien ratkaisujen löytämiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ja palveluiden kehittämiseksi.
- ekosysteemin käsite korostaa keskinäistä toimijuutta kuvaten organisoitua monitoimijaista tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa, joka tapahtuu sote-alan kontekstissa.
- Vaikuttavuudella tarkoitetaan TKI-toiminnan avulla aikaansaatua muutosta tai lopputulosta suhteessa toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin.

Nordling, N., Leponiemi, U., Kolehmainen, J. & Rannisto, P-H. 2023. Innovaatioekosysteemit sosiaali- ja terveysalan kehittämässä: Toiminnan tasot ja yhteistyön organisointi. Teoksessa P-H. Rannisto, U. Leponiemi, N. Nordling & J. Kolehmainen, (toim.) 2023. Sosiaali- ja terveysalan innovaatioekosysteemit. Tampere: Tampere University Press, 16–38. <https://doi.org/10.61201/tup.878>

TRENDIT

Digitalisaatio

Ikääntyminen

Kompleksisuus

Työntekijäpula

Kustannuspaine

PAINOPISTEET

Vaikuttavuus

Johtaminen

Uudistaminen

Yksilölliset hoito-
& palvelupolut

Tunnettuus

EKOSESTEEMIN TOIMIJAT

Sote-toimijat

Tampereen
korkeakouluyhteisö

Yritykset

Kunnat

Asiakkaat & läheiset

3. sektori

Työntekijät

Kehtämme yhdessä!

ELINVOIMAINEN YHTEISÖ SYNTYY HYVINVOIVISTA IHMISSISTÄ
Ymmärrämme asiakasta • Yhdistämme osaajat • Uudistumme rohkeasti

PIRKANMAA

520 000
AKTIVISTA
ASUKASTA

23
KUNTAA

35 000
YRITYSTÄ

50 000
OPIKSELJAA

Yli 1000 sote-alan tutkimus- ja kehittämishanketta

SUOMEN SUURIN HYVINVOINTIALUE

Aloittaa 1.1.2023 • 18 000 sote-alan ammattilaista

VISIO

Laadukkaat
palvelut

Tyytyväiset
asiakkaat

Veto-
voimaiset
kunnat

Menestyvät
yritykset

Ennakkoluulottomasti. Vaikuttavasti. Yhdessä.

Pirkanmaan sosiaali- ja terveysalan tutkimus-, kehitys- ja innovaatioekosysteemi

Esiteksen nimi / Tekijä

TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOYHTEISTYÖ KASVATTAÄ HYVINVOINTIA PIRKANMAALLA

Vaikuttavuuden johtamisen mekanismit (johtamisen keinot aikaansaada vaikuttavuutta)

- Viisi vaikuttavuuden johtamisen mekanismia:
  1. Hyvinvointipolitiikka vaikuttavuuden johtamisen ohjenuorana,
  2. Vaikuttavuuden johtaminen voimavarojen hallinnan kysymyksenä,
  3. Arviointi ja mittaaminen vaikuttavuuden johtamisen välineinä,
  4. Vaikuttavuustiedolla johtaminen, ja
  5. Vaikuttavuuden kollektiivinen merkityksellistäminen.

Laihonen, H., Kork, A-A. Lunkka, N., Sinervo, L-M., Sillanpää, V., Kokko, P. & Hyvärinen, J. (2024). Vaikuttavuuden johtamisen mekanismit – lähtökohtia ja edellytyksiä hyvinvointialueille. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti*, 61(1), 75-92.

Kolme lähestymistapaa sosiaali- ja terveysalan ekosysteemien TKI-toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen

Kolmenlaista vaikuttavuutta

- 1. Vaikuttavuus terveytenä ja hyvinvointina:** *”Hyvinvoinnin paraneminen edellyttää sitä, että ekosysteemi on vaikuttava asiakkaan ja kansalaisen näkökulmasta”*
- 2. Vaikuttavuus innovaatiotoiminnan tehokkuutena:** *”Asiakaslähtöisten innovaatioiden kehittäminen yhdessä on toiminnan keskeinen ajuri”*
- 3. Vaikuttavuus vuorovaikutuksena:** *”Ekosysteemityössä on keskeistä, miten laadukkaita 'matchäyksiä' on saatu aikaiseksi; miten ekosysteemin ja niiden toimijoiden yhteistyö on kehittynyt, ja miten yhteistyö tuottaa arvoa toimijoille.”*

Sote-TKI-toiminnan mittausräkökulmia

Kuvio 2. Monitoimijaisuutta ja dialogisuutta korostava viitekehys sote-TKI-toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen.

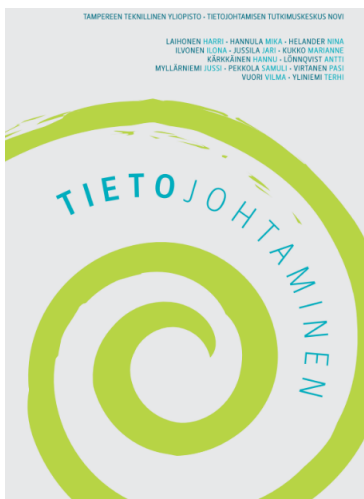
Sillanpää, V., Kork, A.-A., Laihonon, H. & Linna, P. 2023. Kolme lähestymistapaa sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen. Teoksessa P.-H. Rannisto, U. Leponiemi, N. Nordling & J. Kolehmainen, (toim.) 2023. Sosiaali- ja terveysalan innovaatioekosysteemit. Tampere: Tampere University Press, 115–136. <https://doi.org/10.61201/tup.878>

Loppusanat

Lopuksi

1. Sote-TKI-toiminta edellyttää monitoimijaisuutta, dialogisuutta sekä tasapainotettua lähestymistapaa vaikutusten mittaamisessa. TKI-toimintaan osallistuu erilaisia toimijoita, ja toiminnan johtamisen kysymykseksi nousee se, miten vaikuttavuus määritellään ja miten valitaan mittarit, joilla vaikuttavuutta mitataan.
2. Verkostojen ja ekosysteemien tuloksellisuuden johtamisessa ei ole kyse vain toiminnan hallinnasta vaan myös yhteistoiminnan ja toimijoiden välisen vuorovaikutuksen mahdollistamisesta. Yhteisessä tuloksellisuusdialogissa rakennetaan jaettua tilannekuvaa, asetetaan yhteisiä tavoitteita sekä määritellään rooleja ja vastuita.
3. Sote-TKI-ekosysteemissä tapahtuu paljon sellaista, joka ei ole perinteisesti ollut tuloksellisuuden mittaamisen huomion kohteena. Huomio on ollut enemmän tuotoksissa ja aikaansaannoksissa kuin yhteisessä tekemisessä ja sen mahdollistamisessa. Tämä tuo mukanaan erilaiset intressit ja tavoitteet, odotukset ja osaamiset, joiden hallinnan problematiikkaa on viime vuosina tarkasteltu esimerkiksi hybridioorganisaatioiden tuloksellisuuden mittaamista käsittelevässä kirjallisuudessa.

Lisää tietojohdamisesta, mittaamisesta ja tuloksellisuusdialogista

Lataa ilmaiseksi: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-15-3058-6>

Lataa ilmaiseksi: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0620-5>

Lataa ilmaiseksi: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-15-3162-0>

Lisää Pirkanmaan sote-innovaatioekosysteemistä

Tampereen yliopisto
Tampereen ammattikorkeakoulu

Vie meidän EU:lta 2014-2020

KAMPUS SOTE
Kampusperustaista osaamisen kehittämistä sote-palveluissa

ETUSIVU | BLOGIT | TAPAHTUMAT | INNOVAATIOEKOSYSTEEMIN TOIMINTAMALLI | JULKAISUT JA TYÖKALUT | YHTEYSTIEDOT

INNOVAATIO-EKOSYSTEEMIÄ KEHITTÄMÄSSÄ

Kampus soten tähtämissä olivat uuden ajan palvelut ja liiketoiminta sosiaali- ja terveysalalla. Pirkanmaan, Etelä-Pirkanmaan ja Satakunnan alueisiin keskittyneen hankkeen tavoitteena oli tuoda yhteen eri sektorien toimijoita ja kehittää innovaatioekosysteemiä käytännön kokeilun kautta.

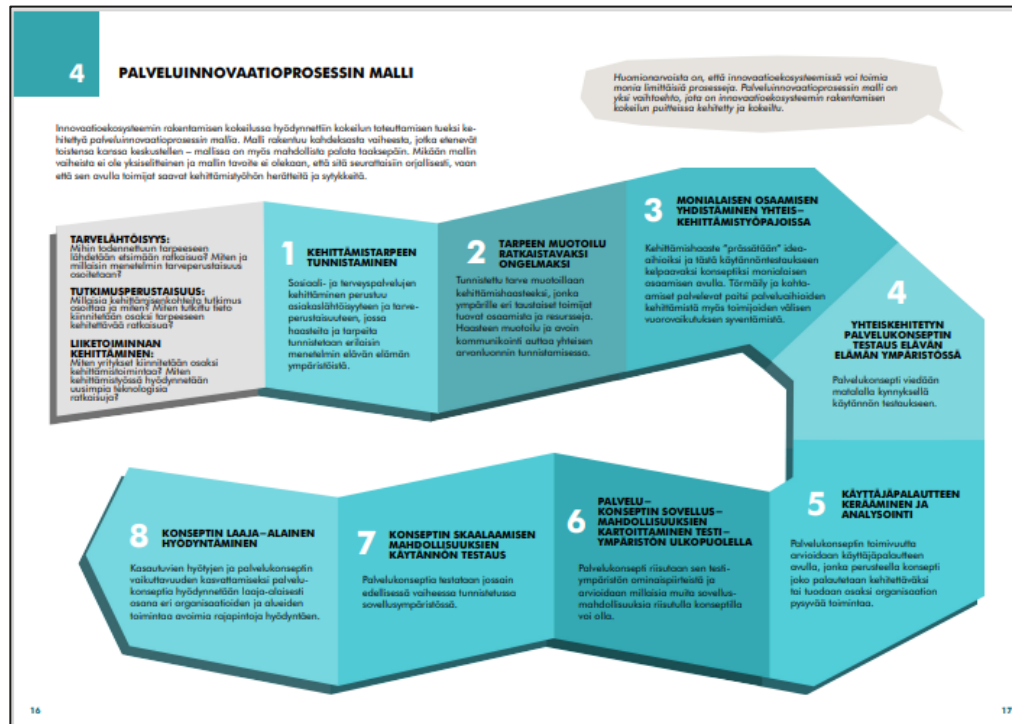
Hanke kokosi erilaisin yhteiskehittämisjärjestelmien ja tapahtumien yli 800 osallistujaa mukaan lukien tutkijoita, professoreita, opettajia, opiskelijoita korkeakouluista, julkisen sote-huollon ammattilaisia, yrityksiä ja järjestöjä sekä asiakkaita.

Hanke on päättynyt.

Katso innovaatioekosysteemin toimintamalli!

Uusi painotuore julkaisumme on saatavilla!

Katso hankejulkaisumme *Innovaatioekosysteemit sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisessa* : Kehittäjän opas yhteiseen arvonluontiin [julkaisut](#) ja [materiaali](#) sivuilta!

KAMPUS SOTE | Kampusperustaista osaamisen kehittämistä sote-palveluissa | Tampereen korkeakoulu-yhteisö (tuni.fi)

Kiitos!

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

uef.fi